

Jedan prijedlog o organizaciji ribarske straže na moru

Lucijan Kos, Zagreb

I. Činjenično stanje:

a) RANIJE:

Sredinom 1951. god. pristupilo se je prvi put po oslobođenju organizaciji Ribarske straže na moru. Tada su bila istoj dodijeljena 2 motorna čamca, jedan adaptiran za tu svrhu, a za područje sjevernog Jadrana i drugi motorni čamac (»Jadran«), specijalno sagrađen za tu službu, a za područje srednjeg i južnog Jadrana.

Koncem iste godine objavljena je bila od strane biv. Predsjedništva vlade Hrvatske i posebna Uredba o ribarskoj straži (Narodne novine NRH br. 76/51), sa zadatkom, da nadzire upotrebu ribolovnih sredstava i načine ribolova, da nadzire određena ribolovna područja, da nadzire da li se ribari i njihove privredne organizacije pridržavaju propisa o lovestaju, da podnosi prijave protiv prekršitelja propisa o ribolovu i t. d.

Cit. Uredbom Ribarska straža postala je organ tadašnje Glavne uprave za ribarstvo, Savjeta za poljoprivredu i šumarstvo vlade NRH i kao takva bila je na budžetu iste Uprave. Ova se je Straža sastojala od 2 stražarska motorna čamca po 3 člana posade (zapovjednik, motorista i mornar).

Decentralizacijom uprave početkom 1952. god. Ribarska straža bila je prenesena od tadašnjeg Privrednog savjeta vlade NRH, odnosno Drž. sekretarijata za poslove narodne privrede NRH na NOG, i to 1 čamac sa 3 člana posade na NO grada Rijeke, a 1 čamac sa 3 člana posade na NO grada Split. Koncem 1953. god. Ribarska straža ponovno iz ovih NOG vraća se u naldežnost i na budžet Državnog sekretarijata za poslove narodne privrede NRH u čijoj nadležnosti ostaje sve do početka 1956. god. i to u njegovom Odjelu za pravne mjere u poljoprivredi, Odsjek za ribarstvo.

Društvenim planom NRH za 1954. god. odobren je bio investicioni kredit u iznosu od 60,000.000.— dinara za povećanje ribarsko-stražarske flote, tako, da se je iste godine pristupilo gradnji 6 novih ribarsko-stražarskih čamaca, a koja je gradnja do početka 1956. god. bila posve završena. Pored ovih 6 novih, izvršen je generalni remont i na jednom od postojećih takovih čamaca, dok je drugi od postojećih vraćen proizvodnji, tako da imamo danas 7 (sedam) potpuno osposobljenih ribarsko-stražarskih motornih čamaca za obavljanje ove službe, raspoređenih na 7 obalnih kotara.

b) SADAŠNJE:

Izvršno vijeće Sabora NR Hrvatske, na svojoj sjednici od 30. III. 1956. god., donijelo je bilo zaključak, da Ribarska straža od Drž. sekretarijata za poslove narodne privrede pređe u »kompetenciju i budžet NO kotara, s time, da ona ne bude samostalni organ, već da se ista uklopi u resor unutrašnjih poslova NOK« (čl. 3 toč. I. c/1 Uredbe o prenošenju poslova u nadležnost republičkih organa uprave (Narodne novine NRH br. 38/56), organizacija Ribarske straže, prenijeta je u nadležnost Drž. sekretarijata za unutrašnje poslove NRH.

U skladu s tim rješenjem, izvršena je u sporazumu između Drž. sekretarijata za poslove narodne privrede i Drž. sekretarijata za unutrašnje poslove, razdioba ovih čamaca i njihovih posada tako, da je svakom od NO obalnih kotara, Sekretarijatu za unutrašnje poslove u Puli, Rijeci, Zadru, Šibeniku, Splitu, Makarskoj i Dubrovniku predat po

1 čamac sa po 3 člana posade; sa Državnim sekretarijatom za opću upravu i budžet izvršena je na te kotare podjela budžeta Ribarske straže (ličnih, materijalnih i funkcionalnih rashoda).

Prema cit. rješenju Izvršnog vijeća izrađeno je bilo i Uputstvo, koje je dato NO kotara u vezi daljnjeg rada i vršenja službe Ribarske straže.

II. Potreba reorganizacije:

Ribarskoj straži nakon što je ista potpala pod nadležnost Sekretarijata za unutrašnje poslove NO kotara, — pored izvršavanja njenih osnovnih zadataka po čl. 73 Zakona o morskome ribarstvu (Narodne novine NRH br. 29/55) da nadzire obavljanje ribolova i sprovođenje mjera zaštite u ribolovu — sve su više davani u zadatak razni drugi neribarski poslovi (poduzimanje raznih mjera sigurnosti, spriječavanje bjegunaca i sl.), a što je sve išlo na štetu sprovođenja efikasne terenske kontrole racionalnog ribolova i spriječavanja prekršitelja u ribolovu (dinamitaši i dr.). Istina, jedni su NOK u davanju ovih zadataka blaži (Rijeka i dr.), dok su drugi u tome stroži (Zadar i dr.), tako da od Ribarske straže, obzirom na njen glavni zadatak ribarskog nadzora, ostalo samo ime, a u stvari, ona se bavi ili posve, ili pak pretežno drugim zadacima, koji sa ribarstvom uopće nemaju nikakve veze.

Obzirom na takvo stanje, kako iz redova ribarskih privrednih organizacija i njihovog stručnog Udruženja morskog ribarstva Jugoslavije, a tako i od Savjeta za ribarstvo i Sekretarijata za privredu obalnih kotareva, dolaze razni prijedlozi o hitnoj potrebi reorganizacije Ribarske straže. Prema podacima u toku 1956. god. Ribarska straža podnijela je ukupno oko 450 prijava protiv prekršitelja u ribolovu, a što je za 7 čamaca i obzirom na veliki broj prekršitelja na terenu od rta Savurdije, do rta Oštro, više nego premalo. svi NOK stoje na stanovištu, a to se stalno ističe i na svim ribarskim konferencijama, a i u štampi, da istu treba što prije reorganizirati, kako bi postala što efikasnija u vršenju nadzora nad ribolovom. O ovom je problemu i dnevnik »Slobodna Dalmacija« u prvomajskom broju o. g. donio članak pod naslovom »Godina na mrtvoj točci«, u kojem između ostalog navodi: . . . činjenica je, da Ribarska straža, dosad nije opravdala svrhu svog postojanja . . . niti je pak postigla značajnije rezultate u suzbijanju ribolova nedozvoljenim sredstvima. Vlada mišljenje, da je potrebno izvršiti reorganizaciju ribarske straže . . . vezati je za lokalne organe ribarske vlasti i ujedno uspostaviti organe straže i na kopnu . . . «

Neki predlažu, da bi Ribarsku stražu trebalo dodijeliti lučko-upravnim organima (lučkim kapetanijama i ispostavama), jer da oni imaju već na terenu organiziranu službu pomorsko-pravnog nadzora, te da bi straža u njihovom organizacionom sastavu našla svoje pravo mjesto. Međutim, kako je pomorsko-upravna služba, za sada savezna pod Upravom pomorstva i riječnog saobraćaja FNRJ, a ribarstvo uključujući i nadzor nad ribolovom je čisto republička nadležnost, u reguliranju malog privrednog i sportskog ribolova, čak i u nadležnost NO kotara i općina, to smatram, da bi ovo samo kompliciralo cijelu stvar. Premda nije isključena mogućnost, da se i kod nas jednog dana nađu pod istom upravom sve nadzorne službe na moru (pomorska, ribarska, carinska, pogranična, sanitarna, milicijska i dr.) po put američke »Coast-guard«.

III. RRIJEDLOG:

Ribarsku stražu trebalo bi u interesu ribarstva, provođenja njegove zaštite i unapređenja, te vršenja što efikasnije kontrole nad racionalnom eksploatacijom našeg ribljeg bogatstva *izuzeti* iz nadležnosti Sekretarijata za unutrašnje poslove NO kotara i *prenijeti je u nadležnost i na budžet Sekretarijata za privredu NOK.*

Ovaj prijedlog obrazlažem argumentima:

1. što će tada Ribarska straža biti usko povezana sa organima uprave u kotaru, koji rade na poslovima ribarstva, te će se ona pod rukovodstvom Načelnika za privredu odnosno referenta za ribarstvo, moći potpuno angažirati u izvršavanju njenih glavnih zadataka;

2. što će u takvom sastavu nad Ribarskom stražom voditi brigu i nadzor Savjet za ribarstvo kotara, koji je оформljen u svim našim obalnim kotarevima; on će kao kolektivni organ upravljanja moći da daje Straži zadatke, pružati joj pomoć i davati joj smjernice za rad u vršenju nadzora nad ribolovom;

3. što će Ribarska straža tako postati baza — izvršni organ buduće kotarske, odnosno općinske Ribarske inspekcije i kao takva će moći najefikasnije izvršavati zadatke, zbog kojih je osnovana.

Prihvati li se ovaj prijedlog, Ribarska straža opravdat će svrhu svog postojanja, a njen rad povoljno će se odraziti na proizvodnost u našem morskom ribarstvu.